Sbírka soudních rozhodnutí

ROZSUDEK SOUDNÍHO DVORA (velkého senátu)

16. července 2015 *

„Řízení o předběžné otázce — Naléhavé řízení o předběžné otázce — Listina základních práv Evropské unie — Článek 6 — Právo na svobodu a bezpečnost — Policejní a soudní spolupráce v trestních věcech — Rámcové rozhodnutí 2002/584/SVV — Evropský zatýkací rozkaz — Povinnost vykonat evropský zatýkací rozkaz — Článek 12 — Držení vyžádané osoby ve vazbě — Článek 15 — Rozhodnutí o předání — Článek 17 — Lhůty a postupy pro rozhodnutí o výkonu — Důsledky překročení lhůt“

Ve věci C-237/15 PPU,

jejímž předmětem je žádost o rozhodnutí o předběžné otázce na základě článku 267 SFEU, podaná rozhodnutím High Court (Irsko) ze dne 19. května 2015, došlým Soudnímu dvoru dne 22. května 2015, v řízení

Minister for Justice and Equality

proti

Francisu Laniganovi,

SOUDNÍ DVŮR (velký senát),

ve složení V. Skouris, předseda, K. Lenaerts, místopředseda, A. Tizzano, R. Silva de Lapuerta, L. Bay Larsen (zpravodaj), A. Ó Caoimh, J.-C. Bonichot, C. Vajda, S. Rodin a K. Jürimäe, předsedové senátů, J. Malenovský, E. Levits, M. Safjan, A. Prechal a J. L. da Cruz Vilaça, soudci,

generální advokát: P. Cruz Villalón,

vedoucí soudní kanceláře: M. Aleksejev, rada,

s přihlédnutím k písemné části řízení a po jednání konaném dne 1. července 2015,

s ohledem na vyjádření předložená:

— za F. Lanigana K. Kellym, BL, M. Fordem, SC, a P. O’Donovanem, solicitor,

— za Irsko E. Creedon, jako zmocněnkyní, ve spolupráci s R. Barronem, SC, T. McGillicuddym, BL, a H. Dockrym, solicitor,

— za německou vládu T. Henzem a J. Kemper, jako zmocněnci,

— za španělskou vládu A. Rubio Gonzálezem, jako zmocněncem,

* Jednací jazyk: angličtina.

— za francouzskou vládu F.-X. Bréchotem, jako zmocněncem,

— za nizozemskou vládu J. Langerem, jako zmocněncem,

— za vládu Spojeného království V. Kaye, jako zmocněnkyní, ve spolupráci s J. Holmesem, barrister,

— za Evropskou komisi R. Troostersem a W. Bogensbergerem, jako zmocněnci,

po vyslechnutí generálního advokáta,

vydává tento

Rozsudek

1 Žádost o rozhodnutí o předběžné otázce se týká výkladu článků 15 a 17 rámcového rozhodnutí Rady 2002/584/SVV ze dne 13. června 2002 o evropském zatýkacím rozkazu a postupech předávání mezi členskými státy (Úř. věst. L 190, s. 1; Zvl. vyd. 19/06, s. 34), ve znění rámcového rozhodnutí Rady 2009/299/SVV ze dne 26. února 2009 (Úř. věst. L 81, s. 24, dále jen „rámcové rozhodnutí“).

2 Tato žádost byla předložena v rámci výkonu evropského zatýkacího rozkazu, který vydal dne 17. prosince 2012 Magistrates' Courts in Dungannon (Spojené království) na F. Lanigana, v Irsku.

Právní rámec

Evropská úmluva o ochraně lidských práv a základních svobod

3 Článek 5 Evropské úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod, podepsané v Římě dne 4. listopadu 1950 (dále jen „EÚLP“), nadepsaný „Právo na svobodu a osobní bezpečnost“, stanoví:

„1. Každý má právo na svobodu a osobní bezpečnost. Nikdo nesmí být zbaven svobody kromě následujících případů, pokud se tak stane v souladu s řízením stanoveným zákonem:

[…]

f) zákonné zatčení nebo jiné zbavení svobody osoby, aby se zabránilo jejímu nepovolenému vstupu na území, nebo osoby, proti níž probíhá řízení o vyhoštění nebo vydání.

[…]

4. Každý, kdo byl zbaven svobody zatčením nebo jiným způsobem, má právo podat návrh na řízení, ve kterém by soud urychleně rozhodl o zákonnosti jeho zbavení svobody a nařídil propuštění, je-li zbavení svobody nezákonné.

[…]“

Unijní právo

4 Body 5 a 7 odůvodnění rámcového rozhodnutí znějí:

„(5) Z cíle stanoveného pro Evropskou unii stát se prostorem svobody, bezpečnosti a práva vyplývá zrušení vydávání mezi členskými státy a jeho nahrazení systémem předávání mezi justičními orgány. Zavedení nového, zjednodušeného systému předávání odsouzených nebo podezřelých osob za účelem trestního řízení nebo výkonu soudních rozhodnutí ve věcech trestních umožňuje odstranit složitost a možné prodlení spojené se stávajícími postupy vydávání. Tradiční vztahy spolupráce, které až dosud převládaly mezi jednotlivými členskými státy, by měly být nahrazeny systémem volného pohybu soudních rozhodnutí ve věcech trestních, zahrnujícím jak rozhodnutí předcházející odsouzení, tak i pravomocná rozhodnutí, v prostoru svobody, bezpečnosti a práva.

[…]

(7) Jelikož cílů týkajících se nahrazení systému mnohostranného vydávání založeného na Evropské úmluvě o vydávání ze dne 13. prosince 1957 nelze dostatečně dosáhnout jednostranným jednáním členských států, a proto, z důvodu jejich rozsahu a účinků, jich může být lépe dosaženo na úrovni Unie, může Rada přijmout opatření v souladu se zásadou subsidiarity ve smyslu článku 2 [EU] a článku 5 [ES]. V souladu se zásadou proporcionality ve smyslu článku 5 [ES] toto rámcové rozhodnutí nepřekračuje rámec toho, co je pro jeho dosažení nezbytné.“

5 Článek 1 rámcového rozhodnutí, nadepsaný „Definice evropského zatýkacího rozkazu a povinnost jej vykonat“, stanoví:

„1. Evropský zatýkací rozkaz je soudní rozhodnutí, které vydal některý členský stát proto, aby jiný členský stát zatkl a předal vyžádanou osobu za účelem trestního stíhání nebo výkonu trestu odnětí svobody nebo ochranného opatření spojeného s odnětím osobní svobody.

2. Členské státy vykonají evropský zatýkací rozkaz na základě zásady vzájemného uznávání a v souladu s ustanoveními tohoto rámcového rozhodnutí.

3. Tímto rámcovým rozhodnutím není dotčena povinnost ctít základní práva a obecné právní zásady zakotvené v článku 6 Smlouvy o Evropské unii.“

6 Články 3, 4 a 4a rámcového rozhodnutí upravují důvody pro povinné odmítnutí výkonu evropského zatýkacího rozkazu a důvody, pro které je možné odmítnout výkon evropského zatýkacího rozkazu.

7 Článek 12 rámcového rozhodnutí, nadepsaný „Držení vyžádané osoby ve vazbě“, zní:

„Při zatčení osoby na základě evropského zatýkacího rozkazu rozhodne v souladu s právem vykonávajícího členského státu vykonávající justiční orgán o tom, zda by měla být vyžádaná osoba ponechána ve vazbě. Tuto osobu lze kdykoli předběžně propustit z vazby v souladu s vnitrostátním právem vykonávajícího členského státu za podmínky, že příslušný orgán daného členského státu učiní veškerá opatření nezbytná k tomu, aby tato osoba nemohla uprchnout.“

8 Podle článku 15 rámcového rozhodnutí „[v]ykonávající justiční orgán rozhodne o předání osoby ve lhůtách a za podmínek stanovených v tomto rámcovém rozhodnutí“.

9 Článek 17 rámcového rozhodnutí stanoví:

„1. Evropský zatýkací rozkaz se projednává a vykonává jako naléhavá záležitost.

2. Souhlasí-li vyžádaná osoba se svým předáním, mělo by být pravomocné rozhodnutí o výkonu evropského zatýkacího rozkazu přijato do deseti dnů od vyjádření tohoto souhlasu.

3. V ostatních případech by mělo být pravomocné rozhodnutí o výkonu evropského zatýkacího rozkazu přijato do 60 dnů po zatčení vyžádané osoby.

4. Nelze-li ve zvláštních případech vykonat evropský zatýkací rozkaz ve lhůtách stanovených v odstavci 2 nebo 3, uvědomí o tom vykonávající justiční orgán neprodleně vystavující justiční orgán s uvedením důvodů prodlení. V takovém případě lze lhůty prodloužit o dalších 30 dnů.

5. Dokud vykonávající justiční orgán nepřijme pravomocné rozhodnutí o evropském zatýkacím [o výkonu evropského zatýkacího] rozkazu, zajistí, aby materiální podmínky pro účinné předání osoby zůstaly splněny.

[…]

7. Nemůže-li členský stát za výjimečných okolností dodržet lhůty stanovené v tomto článku, informuje o tom Eurojust s uvedením důvodů prodlení. Kromě toho členský stát, který má opakovaně zkušenosti s prodlením při výkonu evropského zatýkacího rozkazu ze strany jiného členského státu, informuje o této skutečnosti Radu, aby se mohlo vyhodnotit provádění tohoto rámcového rozhodnutí na úrovni členských států.“

10 Článek 23 rámcového rozhodnutí stanoví:

„1. Vyžádaná osoba je předána co nejdříve v den, který dohodnou dotyčné orgány.

2. Osoba bude předána nejpozději do deseti dnů po přijetí pravomocného rozhodnutí o výkonu evropského zatýkacího rozkazu.

3. Brání-li předání vyžádané osoby ve lhůtě stanovené v odstavci 2 okolnosti, které jsou mimo kontrolu členských států, vykonávající a vystavující justiční orgán se neprodleně vzájemně kontaktují a dohodnou nové datum předání. V tomto případě se předání uskuteční do deseti dnů od nově dohodnutého dne.

4. Předání lze výjimečně dočasně odložit ze závažných humanitárních důvodů, například existují-li závažné důvody domnívat se, že by to zjevně ohrozilo život nebo zdraví vyžádané osoby. Evropský zatýkací rozkaz se vykoná, jakmile tyto důvody pominou. Vykonávající justiční orgán neprodleně informuje vystavující justiční orgán a dohodne s ním nové datum předání. V tomto případě se předání uskuteční do deseti dnů od nově dohodnutého dne.

5. Nachází-li se osoba po uplynutí lhůt uvedených v odstavcích 2 až 4 stále ve vazbě, bude propuštěna.“

11 Článek 26 odst. 1 rámcového rozhodnutí stanoví:

„Vystavující členský stát započítá dobu, po kterou byla vyžádaná osoba zbavena svobody v souvislosti s výkonem evropského zatýkacího rozkazu, do celkové doby trestu odnětí svobody nebo ochranného opatření spojeného se zbavením osobní svobody.“

Irské právo

12 Článek 13 odst. 5 zákona o evropském zatýkacím rozkazu z roku 2003 (European Arrest Warrant Act 2003), ve znění pozdějších změn, stanoví:

„Osoba zatčená na základě evropského zatýkacího rozkazu musí být co nejdříve po svém zatčení předvedena před High Court, a shledá-li High Court, že jde o osobu, vůči níž byl evropský zatýkací rozkaz vydán,

a) nařídí vazbu nebo její nahrazení peněžitou zárukou (pro ten účel má High Court tytéž pravomoci pro nařízení vazby, jako kdyby byla před něj předvedená osoba stíhána pro trestný čin),

b) stanoví datum pro účely článku 16 (nejpozději 21 dní po dni zatčení) […]“

13 Článek 16 odst. 9 a 10 téhož zákona stanoví:

„(9) Jestliže High Court do 60 dnů od zatčení dotyčné osoby podle článku 13 nebo 14 nevydá příkaz podle odstavce 1 nebo 2 nebo podle čl. 15 odst. 1 nebo 2 nebo rozhodne, že nevydá příkaz podle odstavce 1 nebo 2, vydá ústřednímu orgánu státu pokyn, aby o této skutečnosti a o důvodech uvedených v jeho pokynu uvědomil vystavující justiční orgán a případně Eurojust, a ústřední orgán státu je povinen tomuto pokynu vyhovět.

(10) Jestliže High Court do 90 dnů od zatčení dotyčné osoby podle článku 13 nebo 14 nevydá příkaz podle odstavce 1 nebo 2 nebo podle čl. 15 odst. 1 nebo 2 nebo rozhodne, že nevydá příkaz podle odstavce 1 nebo 2, vydá ústřednímu orgánu státu pokyn, aby o této skutečnosti a o důvodech uvedených v jeho pokynu uvědomil vystavující justiční orgán a případně Eurojust, a ústřední orgán státu je povinen tomuto pokynu vyhovět.“

Spor v původním řízení a předběžné otázky

14 Dne 17. prosince 2012 vydal Magistrates’ Courts in Dungannon na odpůrce v původním řízení evropský zatýkací rozkaz v rámci trestního stíhání, které bylo vůči němu zahájeno pro skutky spáchané ve Spojeném království dne 31. května 1998, jež lze kvalifikovat jako vraždu a držení střelné zbraně s úmyslem ohrozit lidský život.

15 Dne 7. ledna 2013 schválil High Court tento evropský zatýkací rozkaz, aby mohla An Garda Síochána (státní policie) F. Lanigana zadržet.

16 Dne 16. ledna 2013 byl F. Lanigan na základě uvedeného evropského zatýkacího rozkazu zadržen a předveden před High Court. Francis Lanigan oznámil uvedenému soudu, že nesouhlasí se svým předáním justičním orgánům Spojeného království, a po dobu rozhodování o jeho předání těmto orgánům byl umístěn do vazby.

17 High Court začal s projednáváním věci F. Lanigana dne 30. června 2014 po opakovaných odročeních zejména z důvodu námitek a překážek v průběhu řízení popsaných v předkládacím rozhodnutí. Odpůrce v původním řízení v námitkách předložil nové argumenty, které podle něj brání jeho předání orgánům Spojeného království. Posuzování opodstatněnosti těchto argumentů vedlo mimo jiné k tomu, že uvedeným orgánům byly zaslány žádosti o dodatečné informace, na jejichž základě by bylo možné ověřit věrohodnost tvrzení F. Lanigana, že kdyby byl uvedeným orgánům předán, byl by ohrožen na životě.

18 Po obdržení požadovaných informací dne 8. prosince 2014 podal F. Lanigan dne 15. prosince 2014 návrh na nahrazení vazby peněžitou zárukou. High Court tomuto návrhu vyhověl a povolil nahrazení vazby odpůrce v původním řízení peněžitou zárukou s jistými podmínkami. Avšak vzhledem k tomu, že tyto podmínky nebyly splněny, zůstává F. Lanigan ve vazbě.

19 Na jednání konaném před High Court dne 15. prosince 2014 tvrdil F. Lanigan dále, že by žádost o předání měla být zamítnuta z důvodu překročení lhůt stanovených v rámcovém rozhodnutí.

20 Za těchto podmínek se High Court rozhodl přerušit řízení a položit Soudnímu dvoru následující předběžné otázky:

„1) Jaké účinky jsou spojeny s nedodržením lhůt stanovených v článku 17 rámcového rozhodnutí […] ve spojení s článkem 15 téhož rámcového rozhodnutí?

2) Plynou z nedodržení lhůt stanovených v článku 17 rámcového rozhodnutí […] určitá práva osobě, která byla během rozhodování o jejím předání držena ve vazbě po dobu překračující tyto lhůty?“

K naléhavému řízení

21 High Court požádal, aby byla tato žádost o rozhodnutí o předběžné otázce projednána v naléhavém řízení upraveném v článku 107 jednacího řádu Soudního dvora.

22 Předkládající soud v odůvodnění této žádosti zdůraznil, že odpůrce v původním řízení je pro účely výkonu na něj vydaného evropského zatýkacího rozkazu ve vazbě od 16. ledna 2013.

23 V této souvislosti je třeba zaprvé poznamenat, že se tato žádost o rozhodnutí o předběžné otázce týká výkladu rámcového rozhodnutí, které spadá do oblasti upravené v hlavě V části třetí Smlouvy o FEU, která pojednává o prostoru svobody, bezpečnosti a práva. Může být tudíž projednána v naléhavém řízení o předběžné otázce.

24 Zadruhé je třeba konstatovat, že F. Lanigan je v současné době zbaven osobní svobody a jeho ponechání ve vazbě závisí na vyřešení sporu v původním řízení.

25 Za těchto podmínek se čtvrtý senát Soudního dvora dne 28. května 2015 na návrh soudce zpravodaje a po vyslechnutí generálního advokáta rozhodl vyhovět žádosti předkládajícího soudu o projednání žádosti o rozhodnutí o předběžné otázce v naléhavém řízení a vrátit věc zpět Soudnímu dvoru pro účely jejího přidělení velkému senátu.

K předběžným otázkám

26 Podstatou předběžných otázek předkládajícího soudu, jimiž je třeba se zabývat společně, je, zda musí být článek 12, čl. 15 odst. 1 a článek 17 rámcového rozhodnutí vykládány v tom smyslu, že brání tomu, aby vykonávající justiční orgán po uplynutí lhůt stanovených v citovaném článku 17 jednak přijal rozhodnutí o výkonu evropského zatýkacího rozkazu, a jednak ponechal vyžádanou osobu ve vazbě, když celková doba držení této osoby ve vazbě tyto lhůty překračuje.

27 Úvodem je třeba připomenout, že rámcové rozhodnutí, jak vyplývá zejména z jeho čl. 1 odst. 1 a 2, jakož i z bodů 5 a 7 jeho odůvodnění, má za cíl nahradit mnohostranný systém vydávání mezi členskými státy systémem předávání odsouzených nebo podezřelých osob mezi justičními orgány za účelem trestního řízení nebo výkonu soudních rozhodnutí, který je založen na zásadě vzájemného uznávání (rozsudky Melloni, C-399/11, EU:C:2013:107, bod 36, a F., C-168/13 PPU, EU:C:2013:358, bod 34).

28 Rámcové rozhodnutí tedy zavedením nového zjednodušeného a efektivnějšího systému předávání osob odsouzených za porušení trestního práva nebo podezřelých z porušení trestního práva směřuje k usnadnění a urychlení soudní spolupráce za účelem přispět k uskutečnění cíle vytyčeného pro Unii, a sice stát se prostorem svobody, bezpečnosti a práva tím, že se bude zakládat na vysoké úrovni důvěry, která musí existovat mezi členskými státy (rozsudky Melloni, C-399/11, EU:C:2013:107, bod 37, a F., C-168/13 PPU, EU:C:2013:358, bod 35).

29 Uvedený cíl urychlit soudní spolupráci se projevuje na mnoha místech rámcového rozhodnutí, a zejména v rámci úpravy lhůt pro přijímání rozhodnutí o evropském zatýkacím rozkazu (rozsudek F., C-168/13 PPU, EU:C:2013:358, bod 58).

30 V této souvislosti je namístě podotknout, že čl. 15 odst. 1 rámcového rozhodnutí v obecné rovině stanoví, že vykonávající justiční orgán rozhodne o předání osoby „ve lhůtách a za podmínek stanovených v tomto rámcovém rozhodnutí“.

31 Konkrétně k přijetí rozhodnutí o výkonu evropského zatýkacího rozkazu je třeba uvést, že čl. 17 odst. 1 rámcového rozhodnutí stanoví, že evropský zatýkací rozkaz se „projednává a vykonává jako neodkladná záležitost“. Odstavce 2 a 3 téhož článku stanoví pro přijetí pravomocného rozhodnutí o výkonu tohoto rozkazu přesné lhůty a jeho odstavec 4 umožňuje prodloužit tyto lhůty, ve kterých by dané rozhodnutí mělo být přijato.

32 Z judikatury Soudního dvora vyplývá, že články 15 a 17 rámcového rozhodnutí musí být vykládány tak, že vyžadují, aby pravomocné rozhodnutí o výkonu evropského zatýkacího rozkazu bylo přijato v zásadě v těchto lhůtách, jejichž důležitost je ostatně vyjádřena v několika dalších ustanoveních rámcového rozhodnutí (v tomto smyslu viz rozsudek F., C-168/13 PPU, EU:C:2013:358, body 62 a 64).

33 Z výše uvedeného plyne, že vykonávající členský stát má povinnost dodržet lhůty stanovené v citovaném článku 17. Pro účely odpovědi na položené otázky je tudíž nutné posoudit, zda lze rozhodnutí o výkonu evropského zatýkacího rozkazu přijmout a vyžádanou osobu ponechat na základě tohoto rozkazu ve vazbě i tehdy, když tento stát nedodržel povinnost přijmout pravomocné rozhodnutí o výkonu tohoto zatýkacího rozkazu ve stanovených lhůtách.

K přijetí rozhodnutí o výkonu evropského zatýkacího rozkazu

34 Ačkoli čl. 15 odst. 1 rámcového rozhodnutí jednoznačně stanoví, že vykonávající justiční orgán rozhodne o předání osoby ve lhůtách stanovených v rámcovém rozhodnutí, nelze jen na základě pouhého znění tohoto ustanovení určit, zda je po uplynutí těchto lhůt třeba pokračovat ve výkonu evropského zatýkacího rozkazu, a konkrétně zda má vykonávající justiční orgán po uplynutí lhůt stanovených v článku 17 rámcového rozhodnutí povinnost přijmout rozhodnutí o výkonu evropského zatýkacího rozkazu.

35 V této souvislosti je třeba připomenout, že podle ustálené judikatury Soudního dvora platí, že pro výklad ustanovení unijního práva je třeba vzít v úvahu nejen jeho znění, ale i jeho kontext a cíle sledované právní úpravou, jejíž je součástí (rozsudky Maatschap L. A. en D. A. B. Langestraat en P. Langestraat-Troost, C-11/12, EU:C:2012:808, bod 27, jakož i Koushkaki, C-84/12, EU:C:2013:862, bod 34 a citovaná judikatura).

36 Co se týče kontextu, jehož je čl. 15 odst. 1 rámcového rozhodnutí součástí, vyplývá z ustálené judikatury Soudního dvora, že zásada vzájemného uznávání, která je „úhelným kamenem“ soudní spolupráce, znamená na základě čl. 1 odst. 2 rámcového rozhodnutí to, že členské státy jsou v zásadě povinny evropskému zatýkacímu rozkazu vyhovět. Členské státy totiž mohou odmítnout vykonat takový rozkaz pouze v případech odmítnutí výkonu stanovených v článcích 3, 4 a 4a rámcového

rozhodnutí a jeho výkon mohou vázat jen na podmínky definované v článku 5 tohoto rámcového rozhodnutí (v tomto smyslu viz rozsudky West, C-192/12 PPU, EU:C:2012:404, bod 55; Melloni, C-399/11, EU:C:2013:107, bod 38, a F., C-168/13 PPU, EU:C:2013:358, bod 36).

37 Proto vzhledem k ústřednímu postavení povinnosti vykonat evropský zatýkací rozkaz v rámci systému zavedeného rámcovým rozhodnutím a k tomu, že v uvedeném rámcovém rozhodnutí není žádná výslovná zmínka o časovém omezení platnosti této povinnosti, nelze pravidlo zakotvené v čl. 15 odst. 1 rámcového rozhodnutí vykládat tak, že by z něj plynulo, že by vykonávající justiční orgán po uplynutí lhůt stanovených v článku 17 rámcového rozhodnutí již nemohl přijmout rozhodnutí o výkonu evropského zatýkacího rozkazu nebo že by vykonávající členský stát již nemusel vést řízení o jeho výkonu.

38 Tento výklad je podepřen okolností, že unijní normotvůrce v čl. 17 odst. 7 rámcového rozhodnutí výslovně upravil situaci, kdy členský stát nemůže dodržet lhůty stanovené v témž článku 17, aniž by stanovil, že by vykonávající justiční orgán v takové situaci již nemohl přijmout rozhodnutí o výkonu evropského zatýkacího rozkazu nebo že by se povinnost vést řízení o výkonu evropského zatýkacího rozkazu v tomto případě neuplatnila. V článku 17 odst. 7 rámcového rozhodnutí se ostatně hovoří o tom, že může dojít – třeba i opakovaně – k „prodlení při výkonu“, z čehož plyne, že podle unijního normotvůrce se v situaci, kdy nebyly dané lhůty dodrženy, výkon evropského zatýkacího rozkazu odročuje, a nikoli zastavuje.

39 Opačný výklad čl. 15 odst. 1 rámcového rozhodnutí by navíc byl nekonzistentní s čl. 17 odst. 5 téhož rámcového rozhodnutí. Posledně citované ustanovení totiž stanoví, že vykonávající justiční orgán musí zajistit, aby materiální podmínky pro účinné předání osoby zůstaly splněny až do přijetí pravomocného rozhodnutí o výkonu evropského zatýkacího rozkazu, přičemž platnost této povinnosti časově neomezuje a především nestanoví, že by po uplynutí lhůt stanovených v článku 17 rámcového rozhodnutí tato povinnost zanikla. Zachování takové povinnosti má přitom v takovém případě smysl jedině tehdy, pokud má vykonávající justiční orgán po uplynutí těchto lhůt povinnost přijmout rozhodnutí o výkonu evropského zatýkacího rozkazu.

40 Kromě toho by výklad čl. 15 odst. 1 rámcového rozhodnutí, podle kterého by vykonávající justiční orgán po uplynutí uvedených lhůt již nemusel přijmout rozhodnutí o výkonu evropského zatýkacího rozkazu, mohl ohrozit cíl urychlit a usnadnit soudní spolupráci, sledovaný rámcovým rozhodnutím, neboť tento výklad by mimo jiné mohl vést vystavující členský stát k vydání druhého evropského zatýkacího rozkazu, aby tím umožnil zahájení nového postupu předání ve lhůtách stanovených rámcovým rozhodnutím.

41 Výklad článků 15 a 17 rámcového rozhodnutí, podle kterého lze rozhodnutí o výkonu evropského zatýkacího rozkazu přijmout i po uplynutí lhůt stanovených v posledně citovaném článku, tak tím, že brání tomu, aby účinky evropských zatýkacích rozkazů byly oslabeny a aby důsledkem prodlení při výkonu těchto rozkazů nebyla složitější řízení, pouze usnadňuje předávání vyžádaných osob v souladu se zásadou vzájemného uznávání stanovenou v čl. 1 odst. 2 rámcového rozhodnutí, která představuje základní pravidlo zavedené tímto rámcovým rozhodnutím (viz obdobně rozsudky Wolzenburg, C-123/08, EU:C:2009:616, bod 59, a West, C-192/12 PPU, EU:C:2012:404, bod 62). Opačný výklad článků 15 a 17 rámcového rozhodnutí by navíc mohl podporovat zdržovací praktiky s cílem mařit výkon evropských zatýkacích rozkazů.

42 Z výše uvedeného vyplývá, že samotné uplynutí lhůt stanovených v článku 17 rámcového rozhodnutí nemůže zbavit vykonávající členský stát jeho povinnosti vést řízení o výkonu evropského zatýkacího rozkazu a přijmout rozhodnutí o jeho výkonu.

K ponechání vyžádané osoby ve vazbě

43 Podle článku 12 rámcového rozhodnutí rozhodne vykonávající justiční orgán v souladu s právem vykonávajícího členského státu o tom, zda by měla být osoba zatčená na základě evropského zatýkacího rozkazu ponechána ve vazbě. Tento článek také upřesňuje, že tuto osobu lze v souladu s právem tohoto státu kdykoli předběžně propustit z vazby za podmínky, že příslušný orgán daného státu učiní veškerá opatření nezbytná k tomu, aby tato osoba nemohla uprchnout.

44 Je nutné konstatovat, že tento článek v obecné rovině nestanoví, že by držení vyžádané osoby ve vazbě bylo představitelné jen v přesně stanovených časových mezích, a především že by bylo vyloučeno po uplynutí lhůt stanovených v článku 17 rámcového rozhodnutí.

45 Obdobně článek 12 rámcového rozhodnutí sice připouští, aby osoba zatčená na základě evropského zatýkacího rozkazu byla za určitých podmínek předběžně propuštěna z vazby, avšak nestanoví povinnost vykonávajícího justičního orgánu přistoupit po uplynutí lhůt stanovených v článku 17 rámcového rozhodnutí k takovému propuštění z vazby, a tím spíše ne k nepodmíněnému propuštění této osoby z vazby.

46 V této souvislosti je třeba zdůraznit, že povinnost tohoto druhu nestanoví ani žádné jiné ustanovení rámcového rozhodnutí.

47 Konkrétně – na rozdíl od čl. 23 odst. 5 rámcového rozhodnutí, který stanoví, že nachází-li se vyžádaná osoba po uplynutí lhůt pro její předání po přijetí rozhodnutí o výkonu evropského zatýkacího rozkazu stále ve vazbě, bude propuštěna – nestanoví článek 17 rámcového rozhodnutí žádnou souvislost mezi propuštěním uvedené osoby a uplynutím lhůt pro přijetí daného rozhodnutí.

48 V této souvislosti je třeba poznamenat, že článek 17 rámcového rozhodnutí v odstavcích 2 a 3 stanoví, že rozhodnutí o výkonu evropského zatýkacího rozkazu „by [mělo] být […] přijato“ ve stanovených lhůtách, a v odstavci 4, že tyto lhůty „lze […] prodloužit“, zatímco čl. 23 odst. 5 rámcového rozhodnutí mnohem jednoznačněji stanoví, že vyžádaná osoba „bude propuštěna“, nachází-li se po uplynutí lhůt uvedených v daném článku stále ve vazbě.

49 K tomuto rozdílu mezi důsledky, které unijní normotvůrce spojil s uplynutím lhůt stanovených v článcích 17 a 23 rámcového rozhodnutí, lze dále poznamenat, že podle návrhu Komise, který vedl k přijetí rámcového rozhodnutí [COM(2001) 522 final], měla naopak být vyžádaná osoba nevyhnutelně propuštěna jak po uplynutí lhůt pro přijetí rozhodnutí o výkonu evropského zatýkacího rozkazu, tak po uplynutí lhůt pro předání.

50 Navíc vzhledem k závěrům vyplývajícím z bodů 34 až 42 tohoto rozsudku, a sice že řízení o výkonu evropského zatýkacího rozkazu musí pokračovat i po uplynutí lhůt stanovených v článku 17 rámcového rozhodnutí, by všeobecná a bezpodmínečná povinnost tuto osobu předběžně – a tím spíše nepodmíněně – propustit po uplynutí uvedených lhůt nebo v případě, že by celková doba držení vyžádané osoby ve vazbě překračovala tyto lhůty, mohla snížit efektivitu systému předávání zavedeného rámcovým rozhodnutím, potažmo bránit dosahování cílů sledovaných tímto rámcovým rozhodnutím.

51 Konečně je nutno poukázat na to, že podle čl. 26 odst. 1 rámcového rozhodnutí vystavující členský stát započítá dobu, po kterou byla vyžádaná osoba zbavena svobody v souvislosti s výkonem evropského zatýkacího rozkazu, do celkové doby trestu odnětí svobody, čímž zajistí, aby všechny doby strávené ve vazbě, včetně dob případného ponechání ve vazbě po uplynutí lhůt stanovených v článku 17 rámcového rozhodnutí, byly v případě výkonu trestu odnětí svobody ve vystavujícím členském státě řádně zohledněny.

52 Z toho vyplývá, že článek 12 rámcového rozhodnutí ve spojení s článkem 17 téhož rámcového rozhodnutí musí být vykládán v tom smyslu, že v zásadě nebrání tomu, aby vykonávající justiční orgán ponechal v souladu s právem vykonávajícího členského státu vyžádanou osobu po uplynutí lhůt stanovených v článku 17 rámcového rozhodnutí ve vazbě, i když celková doba držení této osoby ve vazbě tyto lhůty překračuje.

53 V článku 1 odst. 3 rámcového rozhodnutí je nicméně výslovně uvedeno, že tímto rámcovým rozhodnutím není dotčena povinnost ctít základní práva a obecné právní zásady zakotvené v článku 6 EU, které jsou vyjádřeny i v Listině základních práv Evropské unie (dále jen „Listina“), přičemž tuto povinnost mají všechny členské státy, zejména vystavující i vykonávající členský stát (v tomto smyslu viz rozsudek F., C-168/13 PPU, EU:C:2013:358, body 40 a 41).

54 Článek 12 rámcového rozhodnutí proto musí být vykládán v souladu s článkem 6 Listiny, který stanoví, že každý má právo na svobodu a osobní bezpečnost.

55 V této souvislosti je třeba připomenout, že čl. 52 odst. 1 Listiny připouští, že výkon takových práv, jako jsou práva zakotvená v jejím článku 6, může být omezen za předpokladu, že tato omezení jsou stanovena zákonem, respektují podstatu uvedených práv a svobod a při dodržení zásady proporcionality jsou nezbytná a skutečně odpovídají cílům obecného zájmu, které uznává Unie, nebo potřebě ochrany práv a svobod druhého (v tomto smyslu viz rozsudek Volker und Markus Schecke a Eifert, C-92/09 a C-93/09, EU:C:2010:662, bod 50).

56 Z článku 52 odst. 3 Listiny dále vyplývá, že pokud obsahuje práva odpovídající právům zaručeným EÚLP, jsou smysl a rozsah těchto práv stejné jako ty, které jim přikládá uvedená úmluva. Článek 53 Listiny v tomto ohledu dodává, že žádné ustanovení Listiny nesmí být vykládáno jako omezení nebo narušení práv, které uznává mimo jiné EÚLP (rozsudek Volker und Markus Schecke a Eifert, C-92/09 a C-93/09, EU:C:2010:662, bod 51).

57 Z judikatury Evropského soudu pro lidská práva k čl. 5 odst. 1 písm. f) EÚLP, týkajícímu se řízení o vydání, plyne, že pouze průběh řízení odůvodňuje zbavení svobody na základě tohoto článku, a tudíž v případě, že takové řízení není vedeno s požadovanou péčí, zbavení svobody přestává být oprávněné (viz zejména rozsudky Evropského soudu pro lidská práva ze dne 22. března 1995, Quinn v. Francie, série A č. 311, § 48, a ze dne 24. března 2015, Gallardo Sanchez v. Itálie, stížnost č. 11620/07, ESLP-2015, § 40).

58 Proto s ohledem na to, že vydání evropského zatýkacího rozkazu nemůže samo o sobě odůvodnit držení vyžádané osoby ve vazbě po celkovou dobu překračující čas nezbytný k vykonání tohoto rozkazu, může vykonávající justiční orgán rozhodnout v souladu s článkem 6 Listiny o ponechání této osoby ve vazbě jen tehdy, pokud řízení o výkonu evropského zatýkacího rozkazu bylo vedeno s dostatečnou péčí a délka vazby tudíž není nepřiměřená.

59 Vykonávající justiční orgán se o splnění těchto podmínek ujistí tak, že konkrétně prověří dotčenou situaci, přičemž zohlední všechny skutečnosti relevantní pro zhodnocení opodstatněnosti délky řízení, zejména případnou nečinnost orgánů dotyčných členských států a případný podíl vyžádané osoby na této délce. Zohledněn musí být i trest, který této osobě hrozí nebo který jí byl uložen v souvislosti se skutky odůvodňujícími vydání evropského zatýkacího rozkazu na vyžádanou osobu, jakož i nebezpečí uprchnutí.

60 V tomto kontextu je relevantní i okolnost, že vyžádaná osoba byla držena ve vazbě po dobu, jejíž celková délka značně překračuje lhůty stanovené v článku 17 rámcového rozhodnutí, neboť tyto lhůty jsou vzhledem k základní funkci, kterou má v rámci systému zavedeného rámcovým rozhodnutím zásada vzájemného uznávání, v zásadě dostatečné k tomu, aby vykonávající justiční orgán provedl kontrolu před výkonem evropského zatýkacího rozkazu a přijal rozhodnutí o výkonu takového rozkazu.

61 V každém případě, pokud vykonávající justiční orgán dospěje na základě kontroly uvedené v bodech 58 až 60 tohoto rozsudku k závěru, že musí vyžádanou osobu propustit z vazby, musí v souladu s článkem 12 a čl. 17 odst. 5 rámcového rozhodnutí učinit spolu s předběžným propuštěním této osoby veškerá opatření nezbytná k tomu, aby tato osoba nemohla uprchnout, a zajistit, aby materiální podmínky pro její účinné předání zůstaly splněny, dokud nebude přijato pravomocné rozhodnutí o výkonu evropského zatýkacího rozkazu.

62 S ohledem na výše uvedené je třeba na položené otázky zaprvé odpovědět, že čl. 15 odst. 1 a článek 17 rámcového rozhodnutí musí být vykládány v tom smyslu, že vykonávající justiční orgán má po uplynutí lhůt stanovených v citovaném článku 17 nadále povinnost přijmout rozhodnutí o výkonu evropského zatýkacího rozkazu.

63 Zadruhé musí být článek 12 rámcového rozhodnutí ve spojení s článkem 17 téhož rámcového rozhodnutí a s ohledem na článek 6 Listiny vykládán v tom smyslu, že nebrání tomu, aby v takové situaci byla vyžádaná osoba ponechána v souladu s právem vykonávajícího členského státu ve vazbě, i když celková doba držení této osoby ve vazbě tyto lhůty překračuje, není-li tato doba vzhledem k charakteristikám řízení vedeného ve věci dotčené v původním řízení nepřiměřená, což musí ověřit předkládající soud. Pokud vykonávající justiční orgán rozhodne o ukončení vazby uvedené osoby, musí učinit spolu s předběžným propuštěním této osoby veškerá opatření nezbytná k tomu, aby tato osoba nemohla uprchnout, a zajistit, aby materiální podmínky pro její účinné předání zůstaly splněny, dokud nebude přijato pravomocné rozhodnutí o výkonu evropského zatýkacího rozkazu.

K nákladům řízení

64 Vzhledem k tomu, že řízení má, pokud jde o účastníky původního řízení, povahu incidenčního řízení ve vztahu ke sporu probíhajícímu před předkládajícím soudem, je k rozhodnutí o nákladech řízení příslušný uvedený soud. Výdaje vzniklé předložením jiných vyjádření Soudnímu dvoru než vyjádření uvedených účastníků řízení se nenahrazují.

Z těchto důvodů Soudní dvůr (velký senát) rozhodl takto:

Článek 15 odst. 1 a článek 17 rámcového rozhodnutí Rady 2002/584/SVV ze dne 13. června 2002 o evropském zatýkacím rozkazu a postupech předávání mezi členskými státy, ve znění rámcového rozhodnutí Rady 2009/299/SVV ze dne 26. února 2009, musí být vykládány v tom smyslu, že vykonávající justiční orgán má po uplynutí lhůt stanovených v citovaném článku 17 nadále povinnost přijmout rozhodnutí o výkonu evropského zatýkacího rozkazu.

Článek 12 uvedeného rámcového rozhodnutí ve spojení s článkem 17 téhož rámcového rozhodnutí a s ohledem na článek 6 Listiny základních práv Evropské unie musí být vykládán v tom smyslu, že nebrání tomu, aby v takové situaci byla vyžádaná osoba ponechána v souladu s právem vykonávajícího členského státu ve vazbě, i když celková doba držení této osoby ve vazbě tyto lhůty překračuje, není-li tato doba vzhledem k charakteristikám řízení vedeného ve věci dotčené v původním řízení nepřiměřená, což musí ověřit předkládající soud. Pokud vykonávající justiční orgán rozhodne o ukončení vazby uvedené osoby, musí učinit spolu s předběžným propuštěním této osoby veškerá opatření nezbytná k tomu, aby tato osoba nemohla uprchnout, a zajistit, aby materiální podmínky pro její účinné předání zůstaly splněny, dokud nebude přijato pravomocné rozhodnutí o výkonu evropského zatýkacího rozkazu.

Podpisy.